

Til lovforslag nr. L 319. Betænkning afgivet af Boligudvalget den 17. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri, lov om boliger for ældre og personer med handicap og realkreditloven

(Decentralisering af det støttede byggeri)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til boligministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation,

Boligselskabernes Landsforening,

De Samvirkende Invalideorganisationer og Bolig-, Motor- og Hjælpemiddeludvalget og Kommunernes Landsforening.

Der er af boligministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet betragter regeringens samlede økonomiske udspil som en helhed. Da Det Konservative Folkeparti og Venstre er modstandere af regeringens samlede plan, vil de to partier stemme imod alle regeringens lovforslag, uanset at partierne ville kunne støtte en-

kelte af lovforslagene, hvis de ikke indgik i den fremlagte helhed. Nogle af forslagene har partierne ved tidligere lejligheder selv fremlagt, men i helt andre sammenhænge.

Regeringens samlede økonomiske plan består af tre elementer: nye offentlige udgifter, ændringer i dagpengesystemet og omlægning af skattesystemet. Samlet lægger disse tre elementer op til en ny kurs i den økonomiske politik, som har en forkeret ideologisk drejning og er økonomisk uansvarlig.

For det første har regeringen foreslået nye offentlige udgifter på 11-12 mia. kr. i 1994. Regeringen har dermed brudt de sidste 10 års stramme udgiftspolitik og har sat kursen mod nye udvidelser af den offentlige sektor.

For det andet indebærer den foreslåede skatteomlægning, at det private erhvervslivs kapitalgrundlag i de kommende år vil blive udhulet af avanceskatter på aktier, ejendomme og goodwill samtidig med, at erhvervslivets konkurrenceevne bliver forringet. Boligudgiften for boligejere vil stige, således at de private ejerboliger stilles ringere i forhold til de offentligt støttede udlejningsboliger. Den foreslåede bruttoskat vil forringe vilkårene for ny privat pensionsopsparing.

For det tredje har regeringen fremlagt en arbejdsmarkedspolitik, som slet ikke løser strukturproblemerne på arbejdsmarkedet, men tværtimod cementerer de bestående stivheder

og lægger grunden til forøgede udgifter til arbejdsmarkedspolitikken i de kommende år.

Samlet udgør regeringens økonomiske udspil en ideologisk drejning, hvor den offentlige sektor vil vokse kraftigt, medens der bliver lagt større byrder på den private sektor.

Mindretallet finder det aldeles utroværdigt og uansvarligt, når regeringen lover skattelettelser samtidig med, at de offentlige udgifter og underskuddet på de offentlige budgetter vokser.

Den nye kurs mod større offentlige udgifter vil tværtimod udløse store skatteregninger i fremtiden.

Der er enkelte forslag om skattelettelser m.v. i den samlede pakke, som mindretallet ud fra en isoleret betragtning ville kunne støtte.

En ansvarlig økonomisk politik kræver imidlertid, at lettelser og finansiering hører sammen.

Mindretallet er derfor nødt til at se forslagene om lettelser og skærpselser under ét. Da regeringen ikke har taget initiativ til reelle forhandlinger om den samlede økonomiske plan, har mindretallet ikke fået mulighed for at opnå grundlæggende ændringer i regeringens udspil. I konsekvens heraf vil mindretallet stemme imod alle regeringens lovforslag.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Af *boligministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, CD, RV og KRF):

Til § 1

1) Efter nr. 24 indsættes som nyt nummer: »01. Efter § 53 indsættes i *kapitel 7* som ny paragraf:

»§ 53 a. Boligministeren fastsætter hvert finansår et maksimum for den samlede anskaffelsessum, der kan lægges til grund ved beregning af den statslige støtte til opførelse af almennyttige boliger, ungdomsboliger og boliger

efter lov om boliger for ældre og personer med handicap. Såfremt kommunalbestyrelserne i det pågældende finansår giver tilsagn om offentlig støtte til samlede anskaffelsessummer, der overstiger det fastsatte maksimum, reduceres statens generelle tilskud til kommunerne i de følgende finansår med beløb, der svarer til de statslige merudgifter til ydelsesstøtte i forhold til de af kommunalbestyrelserne godkendte anskaffelsessummer.«

2) I den under nr. 25 foreslåede affattelse af overskriften til *kapitel 8* udgår »almennyttigt«.

3) Den under nr. 25 foreslåede § 53 a betegnes »§ 54«, og i *stk. 1* indsættes efter »boliger«: », ungdomsboliger eller boliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap«.

4) Den under nr. 25 foreslåede § 53 a, *stk. 2*, der bliver § 54, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2*. Der kan årligt ydes offentlig støtte til indtil 200 almennyttige boliger, ungdomsboliger eller boliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap som led i forsøg på at tilvejebringe passende boligforhold for hjemløse og andre vanskeligt stillede grupper.«

5) Den under nr. 25 foreslåede § 53 b affattes således:

»§ 54 a. Støtten til de i § 54 omtalte boliger kan ydes efter tilsvarende regler som anført i kapitel 4, 6, 7 og 9. Staten kan dog inden for en ramme, der optages på de årlige finanslove, yde et tilskud til nedsættelse af anskaffelsessummen eller til kompensation for bygnings ejerens eller kommunens udgifter til byggeriet.«

6) Den under nr. 25 foreslåede § 53 c betegnes »§ 54 b«, og *stk. 2* udgår.

Det foreslåede *stk. 3* bliver herefter *stk. 2*.

7) I det under nr. 28 foreslåede § 56, *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »familier«: »og for personer med handicap«.

8) Efter nr. 47 indsættes som nyt nummer: »02. Efter § 72 d indsættes som ny paragraf:

»§ 72 e. Støtten til de i § 54 omtalte boliger kan ydes efter tilsvarende regler som anført i dette kapitel. Staten kan dog inden for en ramme, der optages på de årlige finanslove, yde et tilskud til nedsættelse af anskaffelsessummen eller til kompensation for bygningsejerens eller kommunens udgifter til byggeriet.«

9) Efter nr. 49 indsættes som nyt nummer:

»03. § 73 b, stk. 2 ophæves.

Stk. 3-13 bliver herefter stk. 2-12.«

10) Efter nr. 52 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 73 b, stk. 9, 11 og 12, der bliver stk. 8, 10 og 11, ændres »stk. 10« til: »stk. 9«.

11) Efter nr. 52 indsættes som nyt nummer:

»05. I § 90 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kommunalbestyrelsen indberetter hvert år i december måned til boligministeren det antal almennyttige boliger og ungdomsboliger, kommunalbestyrelsen påtænker at give tilsagn til det følgende år. Endvidere indberettes det antal almennyttige boliger og ungdomsboliger, kommunalbestyrelsen forventer påbegyndt det følgende år.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.«

Til § 2

12) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 16 indsættes som nye paragraffer:

»§ 16 a. Boligministeren fastsætter hvert finansår et maksimum for den samlede anskaffelsessum, der kan lægges til grund ved beregning af den statslige støtte til opførelse af ældreboliger samt almennyttige boliger og ungdomsboliger efter lov om boligbyggeri. Såfremt kommunalbestyrelserne i det pågældende finansår giver tilsagn om offentlig støtte til samlede anskaffelsessummer, der overstiger det fastsatte maksimum, reduceres statens generelle tilskud til kommunerne i de følgende finansår med beløb, der svarer til de statslige merudgifter til ydelsesstøtte i forhold til de af kommunalbestyrelserne godkendte anskaffelsessummer.

§ 16 b. Støtten til de i § 54 i lov om boligbyggeri omtalte boliger kan ydes efter tilsvarende regler som anført i dette kapitel. Staten kan

dog inden for en ramme, der optages på de årlige finanslove, yde et tilskud til nedsættelse af anskaffelsessummen eller til kompensation for bygningsejerens eller kommunens udgifter til byggeriet.«

13) I det under nr. 10 foreslåede § 21 a, stk. 2, 1. pkt., ændres ordene »meddelt ibrugtagningstilladelse« til: »givet meddelelse om færdigmelding«.

14) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»02. § 29, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen indberetter hvert år i december måned til boligministeren det antal ældreboliger, kommunalbestyrelsen påtænker at give tilsagn til det følgende år. Endvidere indberettes det antal ældreboliger, kommunalbestyrelsen forventer påbegyndt det følgende år.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 12 (§ 16 a)

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget vil der blive fastsat et omdrejningspunkt, som for byggeriet af ældreboliger, ungdomsboliger og almennyttige boliger under ét vil angive det byggeomfang, der hvert år kan ydes statslig finansieringsstøtte til.

Det betyder, at der i boligbyggeriloven og ældreboligloven anføres, at en overskridelse i et givet år af dette omdrejningspunkt medfører reduktion af det samlede primærkommunale bloktilskud. Bloktilskuddet vil således for de følgende finansår blive reduceret med et beløb svarende til de statslige merudgifter til ydelsesstøtte i forhold til de fastsatte anskaffelsessummer. Det bemærkes i den forbindelse, at de offentlige udgifter til ydelsesstøtte først vil begynde at komme til udbetaling, når byggeriet er opført, hvilket i langt de overvejende tilfælde først vil blive i det første eller andet år efter tilsagnet.

Til nr. 2-6, 8 og 12 (§ 16 b)

Ifølge lovforslaget skal forsøgsbyggeri vedrørende nye byggemetoder m.v. finansieres som almennyttigt boligbyggeri, og forsøgsbyggeri vedrørende hjemløse m.fl. skal finansieres som ungdomsboligbyggeri, dog i begge tilfæl-

de således, at staten refunderer kommunen 1 pct. af ejendommens værdi.

Ændringsforslagene indebærer, at begge former for forsøgsbyggeri kan finansieres enten som almennyttigt boligbyggeri, som ungdomsboligbyggeri eller som ældreboligbyggeri efter de respektive finansieringsregler.

Samtidig ændres statens deltagelse i finansieringen til, at staten inden for en ramme, der optages på de årlige finanslove, f.eks. kan yde et tilskud til byggeriet til nedsættelse af den anskaffelsessum, der skal finansieres efter reglerne for det pågældende byggeri. Tilskuddet kan alternativt ydes til bygningsejeren. Endelig kan tilskuddet ydes til kommunen som refusion af en del af den kommunale grundkapital. Hvorledes tilskuddet ydes, afhænger af, hvad der er mest hensigtsmæssigt i forhold til det konkrete byggeris forsøgsindhold.

Det forudsættes, at statstilskuddet som gennemsnit vil blive ydet med ca. 1 pct. af anskaffelsessummen, hvilket svarer til forsøgsmidler på 4 mio. kr. i 1994. Som eksempler på, hvad der kan ydes tilskud til, kan nævnes bygningsøkologiske og energi- og ressourcebesparende forsøg, miljøforbedrende forsøg samt forsøg af boligsocial karakter.

Som en beregningsmæssig forudsætning i relation til fastsættelsen af omdrejningspunktet lægges det til grund, at tilskuddet ydes til byggeriet, således at indeksbelåningen nedsættes med ca. 1 procentpoint.

Herved stiger de kommunale nettoudgifter, da kommunerne for forsøgsbyggerierne ikke længere som forudsat i lovforslaget får refunderet $\frac{1}{2}$ af grundkapitalen på 7 pct. af anskaffelsessummen. Dette svarer til, at omdrejningspunktet reduceres med 55 mio. kr. til i alt 4.755 mio. kr.

Denne finansiering af tilskuddet betyder, at statens og kommunernes udgifter til ydelsesstøtte reduceres i forhold til deres respektive andele af ydelsesstøtten. Denne virkning slår kun langsomt igennem.

Af nedenstående oversigt fremgår, at statens udgifter i forhold til lovforslaget falder med ca. 1 mio. kr. i 1996 og ca. 2 mio. kr. i 1997. Kommunernes udgifter falder med ca. 1 mio. kr. i 1997.

Nedenstående oversigt viser de samlede offentlige mer-/mindreudgifter ved det samlede lovforslag under hensyntagen til den her foreslåede ændring vedrørende statstilskuddet til forsøgsbyggeri. Tabellen erstatter således den nederste del af tabellen på side 14 i lovforslaget.

(1994-priser i mio. kr.)	1994	1995	1996	1997
Staten	6	8	13	16
Kommunerne	-13	-15	-24	-30 ¹⁾
I alt	-7	-7	-11	-14

¹⁾ De kommunale mindreudgifter ved lovforslaget udgør 29 mio. kr. i 1997 og ikke som anført i tabellen i lovforslaget 24 mio. kr.

Til nr. 7

Den foreslåede bestemmelse vil give kommunerne hjemmel til at kræve, at en del af lejlighederne i det almennyttige byggeri indrettes for handicappede. Bestemmelsen må ses i sammenhæng med den foreslåede nye bestemmelse i lovens § 56, stk. 2, 1. pkt., hvorefter lejlighederne i videst muligt omfang skal være velegnede for ældre og handicappede.

Til nr. 9

Ændringsforslaget er en lovteknisk konsekvens af, at afskaffelsen af den centrale kvotestyre for så vidt angår ungdomsboliger skal omfatte både støtte til nyopførelse og støtte til renoveringsarbejder m.v.

Til nr. 10

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 11

Efter den gældende lovs § 90, stk. 4, har boligministeren (Bygge- og Boligstyrelsen) hjemmel til at forlange, at kommunalbestyrelserne skal indsende indberetninger om byggeri, der opføres med støtte efter loven.

Ændringsforslaget indeholder en udtrykkelig, uddybende bestemmelse om, at kommunalbestyrelserne hvert år i december måned skal indberette det antal boliger, der påtænkes givet tilsagn til, samt det antal, der forventes påbegyndt det følgende år. Denne indberet-

ning vil have betydning for Boligministeriets vurdering af konjunkturudviklingen.

Til nr. 13

Ændringsforslaget indebærer ikke nogen realitetsændring.

Til nr. 14

Den gældende bestemmelse i ældreboligloven om indberetninger til boligministeren foreslås ændret, så den kommer til at svare til den bestemmelse, der foreslås for almennyttige boliger og ungdomsboliger, jf. ændringsforslag nr. 11.

Baadsgaard (S) fmd. Søren Hansen (S) Lissa Mathiasen (S) Jørn Pedersen (S)

Grete Schødts (S) Else Marie Mortensen (S) Holger K. Nielsen (SF) Pelle Voigt (SF)

Svend Aage Jensen (CD) Pernille Sams (KF) Aagaard (KF) John Vinther (KF)

Mejdahl (V) Bodil Thrane (V) Kirsten Jacobsen (FP) nfmd.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV) Lysholm Christensen (KRF)